

OVIDIU

REVISTA LITERARĂ ȘTIINȚIFICĂ DOBROGEANA

APARE LUNAR

Director, **PETRU VULCAN**

Secretar de Redacție C. P. DEMETRESCU — Administrator Casier, Preotul **SACHELAR N. PAVELIU**

REDACȚIA

Strada Decebal No. 6

ADMINISTRAȚIA

Strada Infanteriei No. 16

ABONAMENTUL

Pe un an în țară 6 Lei Pe un an în străinătate 10 Lei
* 1/2 an * 3 * 1/2 an * 5

NUMARUL 50 BANI

SUMARUL No. 1.

<i>Cuvântul de la Vatră</i>	<i>Comitetul de redacție</i>
<i>Printre streini (versuri)</i>	<i>Constantinescu Al. Theofil</i>
<i>Vasile A. Urechiu (biografie cu ilustrație).</i>	<i>Petru Vulcan</i>
<i>Lui P. Vulcan (versuri).</i>	<i>C. P. Demetrescu</i>
<i>Quatren (versuri).</i>	<i>B.</i>
<i>Rătăcire (studiu critic)</i>	<i>Petru Vulcan</i>
<i>In așteptare (versuri)</i>	<i>D-ra Anna V. B.</i>
<i>Biserica</i>	<i>Preotul Sachelar N. Paveliu</i>
<i>Călușariile geografice în secolul al XIX .</i>	<i>C. P. Demetrescu</i>
<i>Caragiule și Caion</i>	<i>Vulpe</i>

CONSTANȚA
TIPOGRAFIA AURORA FRĂȚI GRIGORIU

— 1902 —

OVIDIU

PRIMA REVISTA LITERARA DOBROGEANA

CUVINTUL DE LA VATRA

Era un vis frumos — pe care l'am fost trăit atunci — când în anul 1898, o mișcare generoasă, plină de avânt patriotic luminat, făcuse să apară în Constanța, un organ de valoare, prima revista literară dobrogeană «*Ovidiu*».

Avântul ce-și luase această faclă luminătoare a Dobrogei și incuragarea ce a întimpinat-o din partea lumii intelectuale și a poporului, care i dedese porecla neuitată de «*revista noastră*», erau dovezi de simpatia și iubirea de care se bucura ea.

Căci nu trebuie uitat că, pe lângă noi — cari luptasem cu toate greutatețile — de a-i asigura un loc de onoare printre revistele de seamă, luminile unui savant ca Gr. Tocilescu, unui distins romancier ca Niger, unor poeți tineri ca Nanu, Nigrim, Nuși Tului, erau isvoare fecunde, cari făceau din revista *Ovidiu* un organ plin de viață nouă, despre care D-l Tocilescu, în fruntea studenților universitari, afirmă pe peronul gării Constanța înaintea a sute de cetățeni că, «*e monumentul cel mai de seamă după*

Adam-Klisi ce s'a înălțat în Dobrogea».

«*Scrisorile acele însemnate*» adresate primului Președinte al Instituțiunei *Ovidiu*, de la o frunte Crăiască, de la un Ministru al școlilor, de la Înălții Prelați și reprezentanți ai bisericei noastre, de la Înălți demnitari civili și militari, erau dovezi că un eveniment mare — pe care nu-l produc de cât veacurile — venea să se desfășoare pe pământul Dobrogei: era lupta luminei împotriva întunericului, era reformarea unor moravuri vechi și ruginite, prin stabilirea domniei unei lumi cu moravuri distinse sub care știința, literatura, și arta urmau să-și ia avântul lor și dinco de Dunăre. Căci până aci, o amortire, o apatie generală caracterizau moravurile lumii primului port maritim, îmbăxite de un orientalism dembel, care ținea ori ce progres în loc.

În așa fel, primii fondatori și membri ai Instituțiunei literare *Ovidiu* au pomenit epoca de înaintea anului 1897. Unde se pomenea de conferințe literare, de concerte artistice — cine vorbea de bibliotecii universale, de organe literare în Constanța?

Trebuia o mișcare serioasă, o însuflețire puternică, un entuziasm dur și strălucitor, o credință sfântă, o speranță fără sfârșit ca să rupi zăgazul ordinii lucrurilor stătătoare. Vroia lumină — trebuia să te jertfești ântăiul pe rug care lacom aștepta victima.

Dar precum în timpurile Hristosiene gășitu-s'au farisei cari să restignească pe Cel mai mare dintre ei, care a îndrăznit să înmormînteze păgânismul și pe ruinele lui să înalțe edificiul de granit al celei mai sublime doctrine: religiunea creștină; tot așa și în timpurile noastre ale regenerare și de mișcare culturală pentru Dobrogea, când credeam că luceafărul ei e în plină strălucire, un nor negru, prevestitor de vijelii, stârnit de vîntul pustiitor al invidiei — umbrește pentru cât-va timp strălucirea luceafărului, vestejind mugurii ideii sămănite și cultivate cu atîta strădanie pe un ogor mînos; însă ideia prinzînd rădăcinii puternice, începe a încolți cu sosirea primăverilor viitoare.

După ce procesul dintre lumină și întuneric se sfârșește, în dauna acestui din urmă, norul negru se risipește și ideia sămănată în 1898 răsare din nou mai strălucitoare, ca dovadă re-aparițiunea revistei «*Ovidiu*» care trebuie să înveselească pe popor, căci pentru el a fost creată și dacă în curs de 2 ani n'a avut parte de dînsa, sunt

cauzele luptelor intestinale — zugrăvite de noi mai sus în alegorie, în care luptă, cei viteji răniți atunci, dar azi vindecați își reiau în primire postul de a continua lupta pentru lumină mai departe, avînd o singură țintă: *viitorul*, fără a se interesa cătuși de puțin de trecut — căci la ce am mai pomeni de cei morți?

Să nu vorbim rău de cei morți, căci nu-i bine. Vom respecta amintirea lor, căci orî-care le-a fost purtarea — bună sau rea — ne-a servit a ne oțeli și mai mult și a nu ne mai speria de spectrii în viitor.

Da, respect morților, căci ei ne-au indicat calea emulației. Ei n'ar fi reposat, sermanii, așa de vreme — dacă ar fi știut să lupte pe tărîmul principiilor... Dar s'au dus! Să le zicem *de profundis!!*

Iată-ne că reaparem dar oțeliți știind cea ce voim și urmărind un ideal. În calea noastră spinii sunt curățîți de legionari cari și-au făcut datoria. Astăzi suntem liberi să ne spunem cuvîntul, să arătăm ce voim, căci pacea și frăția e între noi; astăzi frați cu toți suntem, n'avem conspiratori care să ne sape mormîntul.

Dar ce voim noi oare?

O... frați români!

Pentru a vă arăta ce voim, vom face să mai resune încă odată glasul nostru trîmbițat acum patru ani în primul număr al revistei *Ovidiu*.

Ascultați :

Înțelegem greutatea sarcinei ce ne-am luat, de a face să re-apară prima revistă literară dobrogeană : « Ovidiu » în Constanța, dar și motivele, cari ne-au hotărît la aceasta aũ fost destul de puternice.

Întâi, e o rîvnă legitimă pentru noi românii, de a vedea înflorind în noua provincie artele și literatura alături de comerț și industrie.

Al doilea, e dorința dragostei noastre către țară de a contribui, în marginile puterilor și mijloacelor noastre, la întărirea românismului și închegarea elementelor eterogene la sufletul României.

Apoi, mai e și mulțumirea sufletească de a putea contribui și noi măcar cu o petricică la înălțarea edificului culturalei naționale.

Ast-fel lucrând, ni se pare nouă a ne împlini o datorie către neam — datorie de streajă credincioasă așezată la hotarul țerei din spre mare.

Prin această revistă, primul organ literar al Dobrogei, tindem a răspândi cultura, cu deosebire în Dobrogea.

În paginile ei vom înregistra tot ce e mai de seamă, cu privire la literatură, la biserică și la verice mișcare în sensul cultural. Cu biserica — ne vom ocupa în special — căci avem nevoie de credința sfîntă în tot ce a propovăduit Mintuitorul nostru, credința întăritoare care e plămăditoarea tuturor vitejilor. Acest altoi aplicat în inima poporului dobrogean, sperăm să-l vedem pururea virtuos și îndrumat pe calea marilor isbînză.

Pe lângă partea originală — pentru care ne-am asigurat colaborarea celor mai distinse talente ale țerei noastre, ne-am îngrijit să avem cât mai multe traduceri din literaturile străine.

Cu aceste gândiri, și speranțe ne adresăm publicului, care nu ne îndoim că va primi cu bucurie vestea re-apariției revistei « Ovidiu » și ne va citi cu toată dragostea sufletească, ajutându-ne în îndeplinirea scopului nobil ce urmărim.

Încă un cuvînt iubite popor :

Promisiunea noastră de atunci am adus-o la îndeplinire : martore ne sunt cele 15 numere din revista Ovidiu cari vor străluci pururea în analele mișcărilor culturale în Dobrogea ca un model de virtute, patriotism, energie și isbîndă. Isbîndă să fie dar și de aci înainte.

Comitetul de redacție.

Constanța 1 Februar 1902.

PRIN STREINI

*În lume, mamă, plec de-acuma
Și poate pentru multă vreme,
Eũ n'oi ști dacă ea vre-odată
Pe mine o să mă mai cheme.*

*Eũ plec, mă 'nstreinez departe.
Gîndind la asta nu mă plînge,
'Napoĩ mă voiũ întoarce iarăși
Cu drag la piept mă veĩ mă strînge.*

*Și 'n cale-ți de-ĩ mă întâlni-o
Să nu-ĩ spuĩ, mamă, vr'un cuvînt,
S'o lași... să vezi, ea mă întreabă
De ma trãesc și unde sunt ?*

1902.

Constantinescu-Alex. Theofil

VASILE A. URECHIĂ

(Biografie—Activitate—Opere)

În pleiada care formează constelațiunea bărbaților de frunte ai României **V. A. Urechia**, negreșit, este podoaba și mândria neamului românesc.

Dar ștejarul viguros, podoaba codrului secular sub ale cărui ramuri stufoase înfloreau românismul de pretutindeni, în ziua de 23 Noiembrie 1901, și de grea încercare, de pierdere ireparabilă pentru noi, Dumnezeu îl cheamă la sine să-l celebreze aiurea și într-o limbă mai puternică, după ce a probat neamului său și întregii latinități, ce poate omul pe pământ.

Înainte de a trece la fapte dar, imi permit să schițez în linii fugitive biografia acestei figuri înțelepte din care au izvorât atâtea cunoștințe, atâtea lumini spornice, în cât veacurile ce vor veni, fiind luminate de bogăția razelor sale, vor admira pururea luceafărul, pentru care ne lipsește cuvintele să-l redăm posterității așa cum era el. Pana noastră e prea slabă pentru a zugrăvi pe un Urechia, de aceea vom apela la inima cel simte ea și cum s'ar fi rupt din baerele sale.

Inima noastră dar, celebreze pe magistrul neamului nostru.

S'a născut la 1834 în Peatra. După terminarea stadiilor secundare în țară, studiile superioare și le-a complectat la Paris și apoi la Madrid, unde a legat

cunostință cu cei mai iluștrii scriitori ai Spaniei.

Întors în țară, intră imediat în viața publică, fiind numit profesor la Universitatea din Iași, apoi la București unde rămase până când s'a retras din profesorat.

Dar activitatea sa nu se mărgini numai la catedra sa; în politică repurtă frumoase succese; a fost de mai multe ori deputat, senator și ministru al instrucțiunii publice, precum Președinte al Ligei, pe vremea de glorie a acestei Instituțiuni, până în ultimul timp.

La academie, în ședințele secțiunii istorice *V. A. Urechia* avea în tot-d'a-una de comunicat un nou document, o nouă descoperire istorică.

În anul 1898, întemeie biblioteca «*Urechia*» din Galați una din cele mai bogate din țară. În ultimul timp lucra la cel de al IV-lea volum al *Istoriei Culturii* în țara noastră.

Urechia a fost unul dintre cei mai fecunși scriitori ai țerei noastre, a lăsat peste 50 volume: istorie, nuvele, piese de teatru, poezii, conferințe etc. Ultima sa publicație a fost «**Buletinul Fondățiunii Urechia**».

Pe lângă funcțiunile ce am enumerat mai sus a fost consul onorific al Republicii Equator din America și «Președintele societății de Cultură Macedo-Română» din București al cărei 'fondator și inițiator principal era tot dânsul.

..

«Ca scriitor a fost unul din aceia care a înzestrat literatura română cu toate bogățiile minții: știința, arta, literatură, aș fost terenele sale de muncă.

Multe volume istorice publicate de el aș destelenit masa brută a documentelor istorice cari zăceau uitate, puindu-le în fața cercetărilor însoțite de studiile sale prețioase.

«Academia română» l-a însărcinat a-dese-orî cu lucrări însemnate, cum este «Miron Costin» un studiu profund asupra persoanei și operilor nemuritorului cronicar moldovean. A scris părți din istoria secolelor XVII și XVIII, cercetând mereu firul cauzalității în evenimentele istorice, cari 'și-aș luat naștere pe pământul românesc.

Idealul său științific a fost terminarea marelui istorii a neamului românesc, operă ce l-a consumat cea mai mare parte din viață.

Operele sale dramatice, ca nuvele, care sunt fermecătoare prin notele lor patriale, sunt isvorite din studiile istorice.

Tot *Urechiiă* conduce literatura română cu un deosebit succes, începând de la 1855 a ridiculiza pretențiunile unor scriitori fără valoare.

Limba lui era un fagure de miere de care nu te mai puteai sătura.

Dar cine n'a auzit pe fruntașul între fruntași la Ateneu, la Academie, în Parlament, inflăcărând cu figura lui simpatică, cu vocea lui melodioasă atâta lume, cine nu l'a auzit propovăduind pretutindenî pentru neamul lui iubit, orî din *Macedonia*, *Basarabia*, *Bucovina* și *Transilvania* și cine n'a simțit pătrun-

dându-i-se inima de cuvintele aprinse ale apostolului?

Hrănit de dorul de patrie, pretutindenî și 'n tot-d'a-una el a fost concretizarea desăvirșită a aspirațiunilor noastre naționale; în persoana lui blândă și impunătoare, pe cât de apăsată de greutatea anilor pe atât de entusiastă, vedeai toate evenimentele din veacurile trecute ale neamului nostru.

Născut în vremi de turburări continue, de nesiguranță politică și literară, el a pus unărul în tot-d'a-una să înlătore întunericul, în fruntea tuturor mișcărilor pentru înaintarea neamului nostru.

..

Ingrijorat de norii groși ce amenințau cultura românilor de la *Pind* pentru care muncise 30 de ani și mai bine, în luna Noembrie 10 anul 1896, îmi scrie:

Iubite domnule Vulcan,

«De cât-va timp nu-mi veniră de cât rele și întristătoare știri de la patria d-tale, din ogoarele în cari, și eu în tinerețele mele, am creșut că aruncasem buna sēmēnță, promițând recoltă abundentă.

— Școalele române din Macedonia sunt perdute!

Cultura românească, abia începută a fost ieșită în cursul său.

— Edificiul românesc, ce începuse a se ridica și promitea a deveni falnic în Peninsula Balcanică, să fie dărîmat din temelie!

Ar fi neînchipuit de trist.

Fie-care din aceste știri îmi amărîră sufletul și cum sunt bătrânii din firea lor «*ludatores temporis acti*», eram gata de a considera timpul de față ca timpul fatali românismului.

Dar 'mi-ai adus ieri «vrute oaspe», cum ziceți voi în Macedonia așa de «*mușat*» 'mi ai adus «*Lilice de la Pind*» și astă-đi mi s'a înseninat fruntea și su-

fletul meu a tresăltat de bucurie, tot așa cum, sunt acum 32 de ani, când am organizat prima școală macedo-română, în București și am pus-o sub direcțiunea neuitatului călugăr Averchie.

Cine poate lăși vestea urită că românismul e troenit de ucizătoarele zăpezi ale iernei, când d-ta ai putut culege acolo: «Lilice» flori așa de frumoase, cu mândre culori și parfumate, de te îmbată, de-ți alină durerile sufletului și te fac a uita mizeriile vieții.»

Și după ce maestrul îmi recensionază volumul cu cea mai intensă dragoste și căldură sufletească reflectând asupra fiecărei poezii un potop de raze, încheie printr'un elan năsfârșit de iubire pentru poporul armân, ast-fel :

«Inainte, d-le Vulcan, cântând pe Bia, pe Zița, pe Griba, dar mai ales înainte luptând pentru limba noastră mușată și pentru națiune și am convingerea că veți fi învingători!»

Al d-tale amic recunoscător, pentru ora fericită ce ni-ai dat cu «Lilicele de la Pind»!

V. A. Urechia.

Această scrisoare din care am reprodus o mică parte, publicată în întregime în fruntea volumului meu de poezii macedo-române, o posed în original și o voi lăsa copiilor mei ca cel mai de preț document spre a ști și ei cum ne-a iubit *Urechia*.

Dar, precum o spune minunatul apostol în rândurile de mai sus fiind îngrijorat de cultura românilor de la Pind tot în acel an, ea inițiativa unei serbări artistice literare în marea sală a Ateneului din București.

— «*Picurare*», îmi zice într'una din zile în biroul societății de cultură macedo-română, unde mă afluam în calitate de secretar. *Picurar* era pseudonimul meu sub care semnam viitoarele Lilice.

— Să scrii o poezie în dialectul armân, «*Picuraru*», să'i dăcem, ai să te îmbraci în costumul fărșerotes de acolo și ai să o declami după ce voi termina eu conferința».

Am făcut întocmai precum m'a învățat. N'am mai avut ocazie să mai văd ca în seara de 13 Martie 1897 atâta lume la Ateneu!

Urechia 'și sfârși conferința cu cuvintele :

— Dar Doamnelor și Domnilor!

În seara aceasta avem fericirea să vedem și să auzim pe însuși păstorul-picurarul de la Pind, care ne va vorbi în dialectul fraților noștri și ne va arăta cum gândesc și cum simt ei, — acest cioban e unul din studenții facultății noastre de drept.

La aceste cuvinte, face doi pași spre stânga și apar eu din fundul scenei cu sarica albă pe mine, cu cârligul ciobănesc.

Lumea vădându-mă, un tunet de aplaus face să resune în sală, eu aștept să sfârșească dar trec minutele și nu pot începe. — Făcând două pași înainte și acum putând fie-care să mă observe mai bine, entuziasmul publicului atinse culmea.

Nu mai pot continua scenele emoționatoare ce au urmat după ce am terminat și după ce am fost rechemat de 5 ori pe rând ne-putându-se sătura publicul de a vedea pe «*Picurar*» care părea că regăsise un frate pierdut de secol, căci încep a lăcrima.

Când în sfârșit, m'a văzut lângă densusul în parterul din fundul scenei, *Urechia* cu ochii inundați de lacrimi, mă sărută călduros, mă îmbrățișă și n'auzeam alta de cât: «*S'banez picurare, bravo Picurare!*»

Mulțumită inimei lui de aur în care vibra adevărata iubire de neam, realizasem pentru școlile noastre din Ma-

cedonia un beneficiu net de 3.000 lei, bani pe cari 'i-a trimis eforilor de pe atunci.

Ași putea să înșir multe acte de asemenea natură săvârșite de apostolul neamului nostru, dar cadrul acestui articol-biografic luând deja proporțiuni peste puterile organului nostru, mă mărginesc aci.

Apelând la dragostea inimei noastre pentru acel ce ne-a iubit, nu știu, dacă am isbutit să redau o părticică din marile seû suflet.

Și totuși cititorul cetind aceste rânduri pornite din iubire, își va putea face idee cât de mare a fost *Urechiă* printre noi cei care suntem niște prunci în fașe pe lângă acela ce :

- Peste noian de vremuri moarte
- Va rămânea nemuritor
- Și al seû nume o să-l poarte
- Vecia 'n mintea tuturor...."

Din „LILICE DE LA PIND“.

Petru Vulcan.

MULȚUMIRE

Redacția noastră aduce cele mai călduroase mulțumiri onor. Redacției *Revistei Poporului* din București, pentru amabilitatea ce a avut de a ne satisface atât de urgent dorința oferindu-ne gratuit clișeul cu care ilustrăm primul nostru număr.

Ca o datorie de condescendență către confrății noștri, trebuie să arătăm de asemenea că articolul privitor pe *Urechiă*, l'am utilizat tot din *Revista Poporului* pentru motivul că atât revista noastră ca și a *Poporului* sunt dirijate de D-l Petru Vulcan și fiind-că autorul articolului în chestiune e tot D-sa.

LUI P. VULCAN

*Apostol al ideei sfinte,
Ce fără preget ai luptat
Spre a neamului teû înălțare,
Și-un templu sfânt ai ridicat ;*

*Tu, care ca Hristos pe cruce,
De dușmani fost-ai restignit
Și pentru-o cauză măreață
Martiriul sfint ai suferit.*

*Te bucură, căci monumentul
Măreț de tine ridicat
Ce, de pismaș și mic la suflet
In țândări fuse sfărâmat,*

*Prin tine astă-zî iar se 'nalță,
Maî falnic de cât ori și când
Din viața ta, viața dându-î
Și sufletu-ți plin de avânt.*

*Poporul teû de odinioară,
Cu drag privește strălucind
Din nou făclia luminoasă,
Și 'n jurul teû azi revenind,*

*Iți cere să'l conduci 'nainte
In fruntea lui mereu să fii,
Luptând cu dor la 'ndeplinirea
Celei măi sfinte datorii.*

*Te va urma fără 'ncetare,
Cu drag în viitor privind,
Căci «turma și-a găsit păstorul»
«Pe picurarul de la Pind».*

C. P. DEMETRESCU

(Prinul secretar al Cercului Ovidiu)

Constanța, Ianuarie 1902.

Q U A T R E N

*I-aș zice, pentru veci, Adio
Să uit cu ea a mea durere
Dar cum s'o uit, când ochii ei
Mi-aș zis: La revedere!*

B.

„RATACIRE“

— ROMAN —

de D-I

ION ADAM

(Studiu critic)

Din 11 romane prezentate la premiul acordat de ziarul «*Universal*», rapoartele comisiei examinătoare ne-au adus la cunoștință că 3 lucrări de acest gen au meritat să fie premiate. Aceasta însemnează că și la noi romanul a început să fie serios cultivat.

Ca dovadă putem lua o nouă lucrare datorită D-lui Ion Adam, cunoscut publicist și profesor la gimnaziul «*Mircea Vodă*» din Constanța. Asupra acestui roman s'a scris mult. Am citit critice: unele favorabile, altele defavorabile autorului. Ne vom spune și noi cuvântul, în scop de a aduce lumină acolo, unde criticii D-lui Adam n'aș putut vedea.

D-I Urinofski, după ce aruncă o privire asupra lucrării și ne recomandă unele pasagi ca reușite, învinuiește pe autor, de a ne fi dat un țeran fals care știe să danseze.

Am citit și eu «*Rătăcire*», dar n'am fost în stare să surprind pe Bujor dansând la vre-un bal.

Că Bujor nu e țeranul căutat de D-I Urinofski, da, a recunoaștem cu toții. Bujor, cel crescut de călugări, fiind copil de celpas și găsit de ei în poarta mănăstirii, nu muncește pământul, nu-l

vedem ducând boi la pășune și nici ținând vre-o dată de coarnele plugului să destelenească țarina, dar și el face ce-va, ca să nu stea o viață întreagă și anume servește în calitate de pădurar în domeniul mănăstirii.

Prin urmare, de la început putem observa, că autorul nici n'a avut intențiunea să ne descrie tipul țeranului român, pe care-l caută D-I Urinofski și fiind că a dat peste Bujor — un produs al timpului și al locului unde moravurile bizantine vițiasse pe ale noastre, s'a pronunțat că e un țeran fals.

Mă simțiam dator să luminez acest punct, înainte de a trece la analiza sufletului eroului Bujor.

Bujor — considerat de punct de vedere al tăriei și al slăbiciunii sale — l'am putea confunda cu însuși autorul.

În general, gândurile, expresiunile alese cu care 'și investmintează ideile, în sfârșit întreaga acțiune psihică, a lui Bujor sunt derivațiuni a le sufletului autorului care a greșit din acest punct de vedere de a se transpune în persoana unui erou lipsit de voință, impersonal, a cărui faptă nu-i determinată de un ideal, după cum voiți dovedi mai la vale.

Autorul, cu talentul lui puternic, de a zugrăvi natura, a avut material, pe care, dacă l'ar fi întrebuințat în mod ingenios, ar fi putut clădi o piramidă indestructibilă; dar fiind-că s'a grăbit, bănuiesc, în loc să construiască un edificiu mareț, a zidit mai multe mastabe, legate între ele prin aceași idee: *frumosul în artă* și concurând la același scop, ne isbutit însă în întregime, de a ne reda starea lucrurilor și a oamenilor din epoca renașterii noastre culturale și politice.

Scopul acesta l'ar fi ajuns autorul, dacă eroul lui ar fi lăsat pe planul al doilea pe Duduia și l'ar fi muncit gândul unor vremuri mai senine: renașterea la care s'a gândit autorul.

Ar fi reușit, — ne greșit, să desăvârșească proiectul concepției sale, dacă în loc de Bujor pădurarul — pe seama cărui, în tot cazul, nu poți să-ți încredințezi multă filosofie și nici nu-ți poți pretinde din bordeiul lui să-și rotească privirile de asupra masei poporului, ca vulturul din zare, să vadă mizeriile lui și să apeleze la puterile lui intelectuale pentru a le îmbunătăți soarta; și ar fi ales un alt erou destul de viguros la minte și la fizic ca să ducă sarcina ce i s'a pus în spinare.

Bujor e prea slab pentru misiunea cu care a fost însărcinat.

Și de acea ne prinde mirare, când îl auzim filosofând și în cazul acesta nu vedem într'unul de cât un actor de mâna a II-a, cel mult, care și-a învățat bine rolul pe scenă — dar temându-se să nu dea vre-un chix, ascultă atent pe suflor, care nu-ți altul de cât autorul.

Bujor nu-și preocupat de loc cu serviciul lui și în portul lui filosofia darvinistă a selecțiunii nu-l prinde. *Bujor nu se poartă cam i-e vorba și nu vorbește cum i-e portul*, un neajuns capital pentru a constata nedesăvârșirea lui.

Dar mi se va obiecta că Bujor rătăcește să coincidă cu titlul romanului.

O, Doamne, dar numai în pădure omul poate rătăci!

Din contactul lui cu călugărul Pamfific — anterior firește — căci de când 'i facem cunoștință, până când dispăre din scenă, el n'are timp de cât să facă dragoste cu Duduia; e posibil să-și fi însumat o doză de cunoștințe asupra legilor lumii; dar l'ar fi prins eminent de bine, dacă în lungile nopți de iarnă s'ar fi îndelungat cu citirea vieții vre-unui sfânt sau cu or'ce altă carte din ramura teologică. Un mediu ca acela în care trăia el și cu Duduia, ferit de sgot, de clevetirile searbăde ale lelișelor sau ale mahalagioaicelor, cetitul era bine

venit și la locul lui o hrană prielnică pentru sufletul Duduei despre care n'aveam nici o idee — ce instrucțiune și educație are. Ea — fruct din flori din obârșea noaleții timpului, părăsește pe ai sêi (?) pentru a urma în bordeiul pe Bujor; dar după ce sita se învechește, după ce se diformează din pricina sarcinei, găsește pe Bujor un nemernic, care a profitat de mintea ei necoaptă etc. să o aducă în starea aceasta.

De aci silă de Bujor — cu revenirea la sentimente mai bune după toane, de aci silă de propriul ei fruct care îl pōrtă ca pe o nesuferită sarcină, de aci Fētul Frumos: idealul lui Bujor, va fi un idiot pe lume, iar pentru noi un avort social ca rezultat al împărechierii făcută între un vlăstar de la talpă cu unul din nobilime, care poartă pe spinare păcatele grele atâtor strămoși nevropați ai căror urmași nu pot fi de cât detracți. Am fi dorit să vedem în Bujor tipul românului ales prin fire și format prin cunoștințele căpătate din contactul cu călugării — măcar de și-ar fi povestit el însuși la începutul istoriei vieții sale într'un capitol rezervat instrucțiunea sa, un tip zic, care să determine o mișcare de regenerare, o tendință de emancipare a spiritului de moravurile bizantine, pe când el e un ușor muerație, care toată ziua gravitează împrejurul tōnelor Duduei, perzându-și timpul prețios cu un fel de joc perpetuu de a dragoste cu dînsa și pornindu-se la chef cu țiganul — tatăl Ilincăi, să-și uite amarul când Duduia 'i făcea mutre.

Din toate aceste reiese că Bujor n'are o personalitate. Dacă el e cumpănit la vorbă și filosofează, este că autorul cumpănește vorba și cugetă adinec.

Ajung dar cu analiza sufletului lui Bujor la cea ce spuneam mai sus: că rău a procedat de s'a transpus sufleteste în Bujor a cărui personalitate e ștearsă

fără țintă, fără vre-un ideal, căci nu surprindem nici nu suspin care să fie determinat de dorința realizării vre-unui scop măreț în cadrul căruia să se cuprindă ceva mai mult de cât Dudaia. El nu știe ce voește și ce are de făcut. Hoinărește când în pădure, când la mânăstire așa fără nici un plan, fără scop. Dudaia — o ființă de pae — bună de așezată la vitrină ca o producțiune curioasă a naturii e mai prejos de cât Bujor. Bujor care consumă atâta iubire pe altarul ei — trebuia să găsească în dinsa cel mai înalt prilej de inspirațiune pentru săvârșirea marilor acte; dar întru cât se inspiră el din această iubire? Să mi se dea voie să usez de o veche zicătoare «bat apa în puiă amendoî» — iubindu-se și cu ce se aleg din toată dragostea cu care 'și perd vremea? Ea sborbă în brațele grecului arendaș și când acesta o scoate în trăsura să o plimbe pe dinaintea nasului lui Bujor, Dumniului nu găsește alta mai bună de făcut de cât să-și tae brațul cu barda și să-l asvêre tot el (?) în trăsura înșelătoarei, care braț 'i apăsă umărul ei.

Ce scenă bizară! Să o ved cu ochii și tot n'ași crede-o!

Sunt însă persoane în acest roman cum e Corba un tip de barbară, creație sublimă — care valorează cât n'ar putea-o egala nici o mie de Dudui și tot așa moș... pădurarul care povestește legenda «Zăreî Badelui», apoi Ilinca nu mai puțin demnă de un Dostoievschi precum și țiganul, asasinul lui Pamfilie, tipuri reale, pline de viață, despre care cetind, simți fiorii emoțiunii, redată cu puterea artistului ajuns la apogeu, deși D-l Adam e la începutul carierei de romancier.

Ce păcat că aceste persoane atât de bine reușite au un rol atât de mic în desfășurarea acțiunii

Dar Corba și cei alții sunt dovezi de puternicul talent al autorului nostru.

Aceste aveam de zis cu privire la acțiune.

Acum trec la o altă ordine de idei.

Și anume, dacă ași deschide discuțiune asupra decorului naturii, unde se desfășoară acțiunea, mă voi isbi de d-l Antemireanu, care încheie: «ca să sfârșim *Rătăcire*, care nu e un roman, ci o înșiruire de episoade, merită să fie citită ca o forțe interesantă curiositate literară, în care se relevă un caz bizar de psihologie.

Valoarea reală însă a acestui volum este cea a unui bogat lexicon și în deosebi a unui lexicon a dialectului moldovenesc».

Cu alte cuvinte, D-l Antemireanu învinuște pe d-l Adam, ironizându-l chiar, că limba în care scrie e o curiositate literară, un dialect moldovenesc, pentru care ți-ar trebui un glosar ca să o poți înțelege.

Ba tocmai contrariu, afirm eu și deci să dovedesc.

Mai întâi noi n'avem încă o limbă literară formată și ajunsă la maturitate, din cadrul căreia dacă ai eși să zici că ai păcătuit. Noi avem nevoie de bogăția nemăsurată de cuvinte localnice utilizate în romanul său de Adam, cari vor forma baza, fundamentul limbii, ce vor veni urmașii să o perfecționeze. Și apoi tocmai limba mânătită de Adam exprimă în colorit puternic natura locului, stările sufletești și faptele eroilor, așa cum au fost ei. Cea ce a condamnat d-l Antemireanu, noi venim să admirăm, căci n'am avut nevoie de nici un dicționar ca să înțelegem ce a vrut să zică autorul

Acolo unde rămâne neîntrecut d-nul Adam este în zugrăvirea naturii, cu toate că une-orî exagerează, dar aceasta provine din prea multă adorațiune ce are către ea și în tot deauna, se știe că amantul ved pe iubita lor cu alți ochi de cât cei profani. În descrițiunea naturii autorul e un amant pasionat, fapt care

l'a determinat, cred, să așeze teatrul acțiunii în bordeiul din pădure.

Cu această dragoste de natură autorul merge până acolo în cât sacrifică acțiunea.

Dar ori cât am adăoga noi în privința acestei lucrări, d-l Adam rămâne o puternică originalitate, care, dacă n'a isbutit să insuflețască pe cei 2 eroi, a însuflețit natura; prin pana sa ne-a făcut să vedem ruinele bordeiului unde au viețuit cei 2 nefericiți, acel bordei dărăpănat cu scăeții și buruenile din prejurul lui, cu cioburile de sticlă, cu cenușa de când era mișcare și viață, care nu l'ar fi putut zugrăvi mai bine nici cel mai mare pictor.

Era de datoria noastră să ne ocupăm de o lucrare atât de însemnată a unui scriitor, care prin faptul că e profesor la gimnasiul din Constanța, îl socotim ca Dobrogean.

Din sinceritate ne-am permis a face observațiuni autorului sincer — căci prin laude spongioase socotim n'am fi putut servi nici literatura nici pe autor. A căuta cine-va să ascundă erorile cui-va, însemnează a-i fi un rău voitor și noi nu vroim să ne ilustrăm prin asemenea proceduri.

Constanța 12 Februarie 1902.

Petru Vulcan.

IN AȘTEPTARE...

*In lacul liniștit și clar
Iși oglindește chipu luna;
In fundu-î stelele răsar
Ca 'n tot-de-a-una!*

*In preajma lacului aștept
De-atâta timp să mi te-arăți...
Cu drag să te mai strâng la piept
Ca 'n alte dăți!*

*Și 'n preajma lui tot cat cu drag
Să ved frumosu-ți chip bălăii,
Dar dintr'al stelelor șireag
Tu nu-mi răsai!*

*La lacul unde-odată am stat
Crescut-au astă-zî bălării...
Și totu-î trist... De ce-ai plecat?
De ce nu vii!?*

Anna V. B.
Studentă în Litere.

București, 26 Ianuarie 1902.

BISERICA

Donă Februarie.—Întîmpinarea Domnului nostru Isus Hristos.

Cel de întăi născut, la Judei, era consacrat lui Dumnezeu, și se plătea pentru a'l răscumpăra, cinci *siclii* sau o sută de oboli. La trei-zeci-și-trei de zile după tăerea împrejur, femeea lehuză se ducea la templu pentru a se curăți; dacă era bogată, ducea ca jertfă un miel, dacă era săracă o pereche de turturele.

Pentru a se supune acestei prescripțiuni mosaice, Maria și Iosef veniră din Betleem la Jerusalem aducând pe Isus în luna *Șabat*, în primele zile ale lui Februarie.

Ei se prezentară, după obicei, în curtea femeilor, înaintea porței lui *Nicanor*, la treapta d'întăi, la intrarea chiar a curții preoților, în fața altarului sacrificiilor; deteră cei cinci *siclii*, iar Maria dete preotului doi porumbei.

O întimplare interesantă, o arătare neașteptată este de însemnat aici. Templul-porticele și curțile lui, precum astă-zi moscheele, erau, în ceasurile de jertfă și de rugăciune, pline de mulțime de oameni ce veneau să jertfească, să aducă daruri, să facă spălările obișnuite și să reciteze rugăciunea răscumpărării.

Printre Judeii cari cereau lui Dumnezeu să-și aducă aminte de ziua lui Mesia și de viața generațiunilor viitoare, și cari vedeau pe Maria ingenunchiată înaintea Altarului jertfelor, dând pe Fiul său preotului, se afla un bătrîn, numit Simeon. Spiritul lui Dumnezeu 'l adusesse la templu, chiar în momentul când Iisus era prezentat acolo.

El locuia în Ierusalim, făcea parte din numărul celor pioși, cari trăiau în credință și în frica lui Dumnezeu. Salutarea lor era: de-ași vedea mângâerea lui Israel! În timpul vieții sale îndelungate, el văzuse că fericirea pământească a țării sale alunecă spre povârniș; el era din aceia cari, domnia lui Irod, cu păgânismul și impietățile lui, îi întrista; însă nimic nu putea să adoarmă în el speranța eliberării. E tipul credinței ferbinți și senine. Bătrînețea se tînguește și se descurajează; Simeon însă păstra sub perii săi albi încrederea proprie inimilor tinere; el nu se tînguia, ci aștepta. Dumnezeu vorbea inimei lui. O voce tainică îi spunea că ceasul mîntuirii lui Israel era aproape și că nu va muri până nu va vedea pe Unsul Domnului.

O lumină neașteptată îi descoperi că mîntuitorul era însuși acel Prunc pe care o femeie smerită îl infățișă preotului; el îl luă în brațe și, întocmai ca Zaharia, bătrînul Simeon fu profet.

— «Acum slobozește pe robul tîu, Stăpîne, ți se el, după cuvîntul tîu în pace, că vîdură ochii mei mîntuirea ta, care ai gătît-o înaintea feței tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor, și slavă poporului tîu Israel».

Acest strigăt inspirat a pătruns adînc în conștiința creștinilor, ca expresiunea nemuritoare a bucuriei oamenilor de speranță, cari vîd în fine cu ochii binele în care au crezut.

Tatăl și Mama lui Isus, rămaseră mirați la auzul acelor cuvinte privitoare la Fiul lor.

Simeon îi bine-cuvîntă, și, cu totul iluminat de Spiritul ce 'l înălța, se întoarse către Maria, muma lui Iisus, și 'i zise: «Femeie, iată acesta este pus spre căderea și sculara a multora întru Israel și spre semn împotriva căruia se va' vorbi. Și prin însuși sufletul tîu va trece sabie, ca să se descopere de la multe inimii cugetele».

Această profecie a soartei dureroase, a lui Iisus, și a suferințelor mamei sale s'a îndeplinit.

Viața publică a mîntuitorului va fi, în adevîr, o luptă neîntreruptă, iar viața Lui după moarte în Biserica întemeiată de El în mijlocul acestei lumi sbuciumate, nu este de cît o mergere din nou cu crucea la Golgota. Christos a fost, este și va fi un obiect de ceartă și de discuțiune. Trebuie ca cine-va să fie pentru El, sau contra lui. El atrage sau respinge; El face ca conștiințele să se arate cum sunt.

Când cuvintele oamenilor străbat veacurile și revarsă o lumină așa de minunată, cu aceasta dovedesc originea lor: nu omul ci Spiritul lui Dumnezeu este care vorbește.

Vocea lui Simeon găsi resunet între acei ce mergeau și veneau în curțile Templului; emoțiunea bătrînului a trebuit să 'i impresioneze.

Acolo era și o femeie foarte cucernică, numită Ana, fca lui Fanuil, din tribul lui Asir. Reminînd văduvă după seapte ani de căsătorie, se confinți Templului, noaptea și ziua trăind în post și rugăciune. Se zicea că este de opt-zeci-și-patru de ani. Ea fu martura consfințirii lui Iisus și auzi pe Simeon vorbind de aspra soartă a Pruncului. Sufletul ei se lumină și fu pătruns de puterea Dumnezeiască. Ea nu înceta a se ruga și istorisea tuturor celor ce trăiau în speranța mîntuirii, că în sfîrșit Mîntuitorul era deja dat lui Israel. Dar se pare

că impresiunea acestei întâmplări n'a eșit cercul intim al junilor aleși, pe cari Dumnezeu i-a făcut să vadă primele raze ale aurorii lui Cristos.

Nici o veste nu umblă din gură în gură în poporul din Ierusalim, nimic nu mișcă palatul lui Irod și nu neliniștește pe tiranul bănuitor. Copiii națiunii n'au întors luarea aminte asupra celor ce se petrecură în templu; bărtini și arhieriei, farisei și patrioții, se gândeau la un viitor foarte deosebit, de acela pe care bătrînul Simeon l'a profetisat Pruncului necunoscut.

Iosif și Maria îndeplinindu-și toate datoritiile religioase, părăsiră Ierusalimul și se întoarseră cu Iisus în Galilea la Nazaret.¹⁾

Acestui act din viața Mintuitorului nostru Iisus Hristos și a Prea Curatei sale mamei, se conformă și femeile lehuze creștine ortodoxe, ca la 40 zile după naștere să iasă la Biserică cu pruncul pentru a li se ceti moliftele curățeniei; iar pruncul să fie închinat (să se înbisericeze), de față fiind și nașul ce l'a primit din botez.

Pr. Sachelar, Nicolae V. Paveliu.

1902 Febr. 2 Constanța.

REVISTA DESCOPERIRILOR GEOGRAFICE

GUSTAVE REGELSPERGER

CUNOȘTINTELE GEOGRAFICE

la începutul Secolului XIX

La începutul secolului al XIX cunoștința pământului era foarte incompletă, cu toate că, numeroase și importante călătorii se făcuseră

1) Iésus Crist par R. P. Didon.—Traducere de C. Chiricescu și Econom C. Nazarie.

deja, însă, cea mai mare parte de către navigatori cari se mărginiseră a studia numai coastele, fără a mai pătrunde în interiorul continentelor sau insulelor pentru a le explora. De aci rezultă că, încă de acum un secol, configuratia țărmurilor era destul de exact cunoscută în întreaga lume, dar că interiorul continentelor rămăsese neexplorat, în afară de țările cari, din timpuri îndelungate, erau deschise civilizațiunii. Numai în secolul XIX exploratori străbătură dintr'o parte într'alta continentele și brăzdară cu nenumărate itinerrarii, regiunile cele mai necunoscute și mai puțin accesibile. Marile explorațiuni continentale au succedat dar în secolul XIX, explorațiunilor maritime din secolele precedente.

În vechime, Fenecienii neguțători și navigatori îndrăzneți, aco-periră Mediterana cu coloniile lor și-și trimiseră corăbiile foarte departe în Atlantic, în golful Persic și pe coastele orientale ale Africei. Cercetările Fenecienilor fură urmate de către Cartaginesi. Un prețios document, cunoscut sub numele de «*Periple din Hannon*» ne-a păstrat indicațiuni asupra recunoașterilor făcute de acest călător al coastelor Africane de Oceanul Atlantic.

Expedițiunile lui Alexandru cel Mare, arătară de asemenea o mare epocă în progresele cunoștințelor geografice. De asemenea și cuce-

ririle pe cari le-au făcut Românii dincolo de regiunile cunoscute de cei vechi.

Ca și Romanii, Arabii, cucerind lumea, ajunseră s-o cunoască. Ei duseră departe comerțul și religia lor și, începând din secolul IX, avură însemnați călători, se poate chiar spune, niște adevărați exploratori.

Călătoriile și lucrările matematice ale Arabilor le permisera a compune chiar excelente tratate de geografie.

Către secolul XIII călătoriile politice sau comerciale în Asia centrală sau orientală, unde domneau suveranii Mongoli, procurară Europeanilor o cunoștință despre Asia aproape egală celei pe care o posedau Arabii. Neguțătorii Venețieni străbătură toată Asia și printre ei, Marco Polo cel mai celebru, introduse în domeniul geografiei pozitive Turkestanul, Mongolia, China, Indo-china, Malaesia și India. Relațiunea lui Marco Polo, a fost timp de mai multe veacuri, baza geografiei Asiei.

În secolul XV navigațiunea devenise o știință; grație busolei năvile puteau de aci înainte să se orienteze în plină mare. Era marilor descoperiri trebuia să înceapă. Cele două fapte geografice mai de căpetenie fură circumnavigațiunea Africei și descoperirea Lumii Noi. Călătoriile întreprinse atunci aveau de scop principal des-

coperirea unui drum maritim spre Indii.

Portugezii întreprinseră o exploarațiune metodică a coastei occidentale a Africei. Ecuatorul fu trecut în 1471. Diego Cam recunoscu Congo în 1484—85, Bartolomeo Diaz atinse Capul de Buna Speranță în 1486; în sfârșit Vasco de Gama leagă descoperirile portugese cu coastele Africei occidentale ca și Arabii și, plecat din Africa ajunse în India în 1498.

În acest timp Cabot, Amerigo Vespuccio și Cristof Columb, căutați prin Occident drumul spre Indii, însă, pământurile ce descoperiră nu erau al Indiilor ci acele ale Americii. Configurația acestui nou pământ nu fu complect stabilită de cât prin călătoria lui Magelan care demonstrează că nu era nimic comun între Asia și continentul American; acesta fu prima călătorie de circumnavigațiune a lumii.

De atunci exploarațiunile se înmulțiră. În cursul secolului XVI se cunoșteau deja, în diferitele lor părți, coastele Americii și chiar, către sfârșitul secolului navigatori rii căutând *«trecătoarea Nord-Vest»* care trebuia să-i conducă în Indii, explorațiunile regiunile australe.

Se începuse de-asemena a se cunoaște insulele Marelui Ocean și, în 1642 Tasman se duse să viziteze *«Țara cea mare de Sud»*, Australia, descriindu-i fisonomia ge-

nerală și demonstrându-î izolarea.

În secolul XVII se căuta de asemenea de a se pătrunde cât mai adânc în inima continentelor. Un Francez, Cavalerul de la Salle, explorează regiunea fluviului Mississippi și a marilor lacuri ale Americii de Nord. Misionarii făcură să se cunoască China. Intreprinderile coloniale ale Portugesilor, Spaniolilor și Olandezilor întinseră noțiunile ce aveau asupra unui însemnat număr de țări și totuși, cu drept cuvânt se poate spune că nici astăzi chiar nu avem cunoștințe destul de solide dincolo de zona coastelor.

După călătoriile comerciale sau politice, în secolul XVIII încep călătoriile științifice.

Cea mai celebră fu aceea a lui Cook. Hidrografia oceanului Pacific fu completată în urmă într-o mulțime de puncte prin călătoria lui Pérou; D'Entrecasteaux, Marchand, și Vancouver făcură restul.

Sfârșitul secolului XVIII fu însemnat mai ales prin explorările lui Bouce în Abisinia, a lui Mungo-Park în Sudan, a lui Horne-man în Fezan, ale lui Hearne și Mackenzie în nordul Americii; în sfârșit Alexandru de Humboldt, plecat pentru America tropicală în 1799 și reîntors în 1804, a fost primul explorator științific în acest secol și a rămas unul dintre cei mai mari.

(Va urma)

C. P. Demetrescu.

URIAȘI ȘI PITICI

CARAGIALE ȘI CAION?

I

În toamna trecută, presa ne-a adus la cunoștință, că un oare-care Caion (?) a acuzat prin «*Revista Literară*» pe popularul dramaturg Luca I. Caragiale, că ar fi plagiat drama sa «*Napasta*» după o dramă originală a unui scriitor obscure ungar, anume: Istvan Kementy.

Necunoscutul Caion a reprodus două fragmente din două scene din drama ungarului a cărui existență n'a putut-o proba cu acte de stare civilă nici compatrioții săi, afirmând că drama lui Istvan e tradusă în chirilice de un oare-care Bogdan pe la 1848, de unde Caragiale a plagiat.

Acuzarea era prea îndrăzneată, fără precedent în publicistica românească, de unde Caion, prea fericitul descoperitor al căii nemuririi sale, cât pe aci să aibă sortii izbândeii; căci cronicarii noștri de la gazete, amețiți de vuetul bombei H+S ce a făcut să explodeze Ravachol-Caion, încep a vorbi cu oare-care *metahirisire*, cu oare-ce frică față de acest personagiū.

Dar Caion strâns cu ușa de a dovedi mai departe începutul aserțiunii sale, începe a umbla cu șoal-da vorba ceea, ba că n'ar fi o plagiere propriu zisă, ci Caragiale cel cu reputația de azi, când era un Caragiale necunoscut, a citit

drama lui Istvan, și mai târziu, când s'a copt la minte, și-a adus aminte din ce a cetit în tinerețe și s'a apucat să scrie *Năpasta* pe calapodul «*Nenorocul*», așa e intitulată drama ungarului imaginar.

Pentru această calomnie îndrăzneată, Caragiale înaintează o plângere Președintelui curței cu jurați Ilfov chemând pe Caion în judecată și constituindu-se parte civilă pentru 20.000 lei.

Vom reproduce mai jos plângerea în chestiune spre a se vedea de cititori din spiritul cum e redactată, cam ce temeiu putem pune pe afirmațiunile unui Caion cu a cărui persoană ne vom ocupa, disecându-i sufletul cangrenat în laboratorul nostru psycho-fisic.

Ast-fel staū pe scurt lucrurile ce venim să le analizăm și asupra cărora ne-am propus să facem o anchetă minuțioasă și nepărtinitoare, în interesul cinstei literaturii naționale; căci a lovi în cinstea literară a unui Caragiale, însemnează a lovi în genul națiunii noastre, însemnează a inaugura și în domeniul literaturii anarhia și noi voim lumină să se facă și se va face cu orî-ce preț și orî-ce ar fi.

* *

De acea dar să ne cercetăm întâi persoanele, să vedem cu cine avem de a face și apoi să trecem la fapte.

Cine n'a auzit de Caragiale, mă rog, pentru ca să mai fie nevoie a'i schița portretul sufletesc și fizic?

Cei 25 de ani de muncă literară, plus operile lui în proză respândite în popor, minus «*Napasta*» ca să'i facem pe gust D-lui Caion, (căci *Napasta* e cetatea asaltată de sērmanul neputincios) vorbesc mai eloquent din cea ce ași putea să înșir eu aici.

E vorba de Caion — cine-i Domnul? se vor întreba cetățenii Dobrogei.

Istoria omenirei ne poate înșira multe exemple de indivizi; să-o luăm de la asasinul lui Enrie al IV de Navara și să ne oprim la cei moderni: Caserio Santo, Lucheni Bresci, Gzolgos etc. cari setoși de nemurire, și neputincioși de a se immortaliza prin fapte bune, au preferit prin rău să ajungă la ținta lor nebună: *au asasinat*.

E, bine, și literatura își are asasinii ei, care, lipsiți de cel mai elementar talent și bun simț, atentează la opera scriitorului reputat și... iată-i nemuritori.

Impresia ce ne-o lasă acest Caion în cele ce a determinat impiu-i creer să se desfășoare, e aceeași ce ne au lăsat martirii de mai sus sacrificați pentru binele (?) obștească pe altarul ghilotinei sau al streangului de voce.

(Va urma)

Vulpe.

Facem un călduros apel tuturor redacțiilor revistelor din țară și de peste munți cărora le am trimis revista „OVIDIU” să ne onoreze cu schimbul. Asemenea rugăm pe onor Redacțiile ziarelor să anunțe reaparițiunea revistei Ovidiu.

MUTAREA MAGASINULUI DE CEASORNICĂRIE

ȘAPIRA

AVIS

Cu plăcere aduc la cunoștința Onor. Public., și în special Stimatei mele clientelă, că am mărit Magazinul meu mutându-mă tot-odată în

Str. Carol I No. 20

— Vis-avis de Farmacia D-lui Berberianu —

Cu aceasta ocaziune am adus multe noutăți în **Bijuterie, Ceasornicărie și Argintărie de China**, pe care le vînd cu prețuri de concurență.

Fiind însă acuma Sesonul de

MĂRȚIȘOARE

atrag atențiune Onor. Public asupra frumosului meu asortiment cu MĂRȚIȘORE pe care le vînd cu prețuri eține de necrețut.

Cu tótă stima

P. ȘAPIRA

MAGASIN DE ÎNCREDERE

Strada Carol No. 20.

N.B.—Singurul Atelier care repară bine Ceasornice cu garanție.

VASILE THOMA & Co

MAGAZIN CU FERARIE

CONSTANȚA

— No. 88 — Strada Carol — No. 88 —

ASORTIMENT

De Iamarină și Tinichele, diferite Iamarină Bismark, Tablă de toate metalurile, Oțel în diferite calități, Cue de sârmă, Nituri și șurupuri în diferite mărimi, Forge portative, Mașini pentru găurit (Rormașine), Ciocane engleze pentru Moară, șini de oțel pentru trombe, Curele engleze pentru transmisiuni etc. etc.

Ciment portland

ASORTIMENT

De Manometre, Pile engleze I-a calitate, Minghinele și Nicovale, Lopeți, Hârlete, Pompe și Tuburi, Uleiul fert și mineral Valvolină Văpsele de tot felul, Broasce și balamale de tot felul, Cremone de fer și nikel, Camine și Portițe, diferite Decimale și Balanțe, greutăți de tuciu și alamă etc. etc.

Var Hydraulic